

Modellerna som väcker fina minnen

Curt Risell

Folke Björks intresse och kärlek till båtar har följt honom genom livet. Framförallt har den finska modellen av snipor fascinerat honom. Redan i slutet på 40-talet då han träffade laxfiskaren Emil Waarman på Storjungfrun och bordade hans finskbyggda snipa väcktes tanken på att bygga en egen snipa. Så blev det också.

När jag hälsar på Folke är det för att titta på de modeller han byggt av egna och andras båtar.

- De väcker fina minnen, säger Folke och tar upp modellen av sin älsklingsbåt Maria.

Den båten gjorde han ritningen till. Elva meter lång och drygt tre meter bred skulle den bli. Virket till båten högg han på Klacksörarna i Söderhamns norra skärgård. Tjugotvå senvuxna furor. Stockarna flottades till Skärså och ramsågades i Forsbacka. I två år torkades bräderna innan båtbyggarna i Fjäle, Enånger, tog sig an bygget med Folkes ritning på arbetsbänken.

Den första september 1966 sjösattes Maria.

Maria hade jag i drygt 10 år när jag arbetade åt Sjöfartsverket med fyrbygget på Agön. Jag fiskade också lax med fasta revar under en tid. En bättre båt än den har jag aldrig haft. Kvar har jag den skalenliga modellen som jag har på hedersplats i sommarhuset i skärgården.

En annan snipa som Folke gjorde en ritning till i slutet på 50-talet hade han stora förväntningar på. Den var 9,5 meter lång och gjorde 13 knop. Jag fick kontakt med ett varv på Lidingö som skulle bygga båten.

Trekvartum okantade bräder med stor kärna sågade han av furor från Hällåsen. Nu gick båtbyggarna ifrån

min ritning när det gällde bottenformen för att få snipan att göra utlovade 13 knop. Farten var imponerande men den krängde i sjön. Den motsvarade inte mina förväntningar, säger Folke när han visar mig modellen.

Båtarna är sedan länge borta alltifrån den första sexmetersbåten Albin, med akterspegel, från 1954. Kvar finns modellerna och de minnen som de framkallar. Båtarna och livet och arbetet på havet och i skärgården har betytt mycket för mig, säger Folke.

Under sommarhalvåret åker han till och från sitt fritidshus på en ö i skärgården eller besöker öar och fiskelägen som var en stor del av hans tidigare liv. Som exempelvis Storjungfrun där han basade över ett huggarlag.

Innan jag lämnar Folke frågar jag förstås vad han har för båt nu. Vänta ska du få se.

Efter en kort stund kommer Folke med glättad katalog i handen. Den här båten har jag nu säger han och pekar på en 5,5 meter lång styrpulpbåt i plast. Hans tidigare båtar var unika. Hans plastbåt ligger vid många bryggor.

Den själ som skickligt byggda träbåtar har, finns inte på samma sätt i en dusinbåt av plast, om den än kan vara väl så bra som en egenritad träbåt.

Det var en fin tid säger Folke och ställer ner Maria på bordet.

Här deltar Folke Björk i motorbåts-tävlingen i Skärså den 19 augusti 1962.

Många åskådare vid Nykajen i Skärså beundrade bland andra båtar Folkes SN 23, "Maria".

FOTO: Gottfrid Ungh
DiBIS XGU1503

